

Dosarul nr. 2r-42/19

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (V. Mihaila)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Burlacu Valerii Valeriu,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Guțu Nicolae
împotriva lui Burlacu Valeriu cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,
împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
au restituit apelurile declarate de către Burlacu Valerii Valeriu și Burlacu Valeriu ca fiind
depușe în afara termenului legal

c o n s t a t ă:

La data de 01 octombrie 2015, Guțu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Burlacu Valeriu, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a
sumei de 5.500 de Euro cu titlu de datorie, 2.858,70 de Euro cu titlu de dobândă de
întârziere, 5.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 5.645 de lei taxa de stat.

Prin hotărârea din 23 februarie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău,
acțiunea a fost admisă în parte și s-a încasat din contul lui Burlacu Valeriu în beneficiul
lui Guțu Nicolae suma de 5.500 de Euro cu titlu de datorie, 1.839,70 de Euro cu titlu de
dobândă de întârziere sau echivalentul în valută națională la data executării hotărârii și
5.009,73 de lei cheltuieli de judecată, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 04 iulie 2018, Burlacu Valerii Valeriu și Burlacu Valeriu au depus cereri
de apel împotriva hotărârii din 23 februarie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău,
solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre
rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au restituit
apelurile declarate de către Burlacu Valerii Valeriu și Burlacu Valeriu ca fiind depuse în
afara termenului legal.

La data de 12 noiembrie 2018, Burlacu Valerii Valeriu a declarat recurs împotriva
încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 27
septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în
instanța de apel, la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului Burlacu Valerii Valeriu a indicat că instanța de apel la
emiterea soluției sale de restituire a apelului său a ignorat faptul că de către Judecătoria

Botanica, mun. Chișinău (în prezent Judecătoria Chișinău, sediul Central) a fost încălcată procedura de citare legală a participanților la proces, în special a dânsului, căruia nu i s-a comunicat despre locul, data și ora examinării prezentei cauze, prin ce i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 01 octombrie 2018 doar în adresa lui Burlacu Valeriu (f.d. 7, vol. II).

Totodată, pe partea verso a încheierii din 27 septembrie 2018 este mențiunea făcută personal de către Burlacu Valeriu Valeriu precum că a luat cunoștință de materialele dosarului și de încheierea recurată la 26 octombrie 2018 (f.d. 6 verso, vol. II), fapt ce rezultă și din recipisa de la f.d. 11, vol. II.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Burlacu Valeriu Valeriu la 12 noiembrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 18 decembrie 2018, în adresa lui Guțu Nicolae a fost expediată copia recursului declarat de către Burlacu Valeriu Valeriu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și ale persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Reieșind din prevederile art. 111 alin. (1) și (3) din Codul de procedură, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoarei date calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, termenul de declarare al apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune apelul în termen.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 23 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, acțiunea lui Guțu Nicolae a fost admisă în parte și s-a încasat din contul lui Burlacu Valeriu în beneficiul lui Guțu Nicolae suma de 5.500 de Euro cu titlu de datorie, 1.839,70 de Euro cu titlu de dobândă de întârziere sau echivalentul în valută națională la data executării hotărârii și 5.009, 73 de lei cheltuieli de judecată, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 04 iulie 2018, peste 2 ani și 5 luni, Burlacu Valerii Valeriu și Burlacu Valeriu au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 23 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, solicitând repunerea în termen, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au restituit apelurile declarate de către Burlacu Valerii Valeriu și Burlacu Valeriu ca fiind depuse în afara termenului legal.

Ține de menționat faptul că încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost atacată în ordine de recurs doar de către Burlacu Valerii Valeriu, Burlacu Valeriu nu și-a valorificat dreptul respectiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată soluția instanței de apel de restituire a apelului declarat de către Burlacu Valerii Valeriu, ca fiind depus în afara termenului legal, or, termenul-limită pentru depunerea cererii de apel era 24 martie 2016, inclusiv, pe când aceasta a fost depusă la 04 iulie 2018, cu omiterea termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Se reține că inițial la 20 decembrie 2017 Burlacu Valerii Valeriu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 23 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău (f.d. 105-106, vol. I), din conținutul căreia rezultă că recurentul-apelant a aflat de emiterea hotărârii respective la 20 noiembrie 2017 de la contabilitatea firmei în care activează (XXXXX), unde a parvenit scrisoarea executorului judecătoresc nr. 075/1498/17 din 08 noiembrie 2017 privind încasarea din contul lui a sumelor bănești.

Ulterior, prin cererea din 08 februarie 2018 Burlacu Valerii Valeriu și-a retras cererea de apel din 20 decembrie 2017, care prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă și încetat procesul în ordine de apel (f.d. 136, 138-140, vol. I).

Chiar și în situația în care recurentul-apelant Burlacu Valerii Valeriu a luat cunoștință de hotărârea din 23 februarie 2016 a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, la 20 noiembrie 2017, oricum apelul său este vădit depus peste termenul de 30 zile prevăzut

de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și nici nu explică faptul de ce dânsul a declarat apel împotriva acesteia la 04 iulie 2018, fără a indica vre-un motiv justificativ.

Nu poate fi reținut argumentul lui Burlacu Valerii Valeriu precum că instanța de apel la emiterea soluției sale de restituire a apelului său a ignorat faptul că de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (în prezent Judecătoria Chișinău, sediul Central) a fost încălcată procedura de citare legală a participanților la proces, în special a dânsului, căruia nu i s-a comunicat despre locul, data și ora examinării prezentei cauze, prin ce i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, după cum rezultă din materialele dosarului toate actele de procedură efectuate de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, în special citațiile pentru ședințele de judecată preconizate pentru data de 07 decembrie 2015 (f.d. 57, 61, vol. I), 21 ianuarie 2016 (f.d. 66, 68, vol. I) și 23 februarie 2016 (f.d. 73, vol. I), au fost expediate la adresa de domiciliu al recurentului-apelant indicată în informația ÎS „CRIS „Registru”, și anume: XXXXX (f.d. 69, vol. I), care nu au fost reclamate de către acesta.

Mai mult ca atât, prima instanță în conformitate cu art. 108 din Codul de procedură civilă, a dispus citarea publică al lui Burlacu Valerii Valeriu pentru ședința de judecată din 23 februarie 2016, data emiterii hotărârii contestate, plasând anunț public în Monitorul Oficial nr. 20-24 (5453-5457) din 29 ianuarie 2016 (f.d. 74-75, vol. I).

Pe cale de consecință, și ținând cont de faptul că apelul a fost declarat la 04 iulie 2018, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fără a indica vre-un motiv justificativ și fără anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a restitui apelul lui Burlacu Valerii Valeriu ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Burlacu Valerii Valeriu și a menține încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Burlacu Valerii Valeriu.

Se menține încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Guțu Nicolae împotriva lui Burlacu Valeriu cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic